

ДО  
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ,  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КЕВР

## ДОКЛАД

от

дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика” и

дирекция „Правна”

**Относно:** *Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин.*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,**

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 24.07.2015 г.), бяха направени промени в условията и реда, при които Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) ще издава занапред сертификати на производителите на електрическа енергия за произхода на стоката електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, като същите, считано от 1 януари 2016 г., следва да са месечни, а не годишни.

Във връзка с приетите законови промени, се налага да бъде изменена и допълнена Наредбата за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин (наричана по-нататък Наредбата), издадена на основание чл. 162, ал. 4 от ЗЕ, с която следва да се определят формата, съдържанието, условията и редът за издаване на месечните сертификати за произход на електрическата енергия от комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия. Наредбата се приема от Министерския съвет по предложение на Комисията.

Изменения и допълнения в Наредбата са необходими и с оглед транспониране на разпоредбите на Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на Директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на Директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (Директива 2012/27/ЕС), по отношение издаването на гаранции (сертификати) за произход на електрическата енергия от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия.

Едновременно с това, в резултат от анализа на практиката по прилагане на Наредбата, е установено, че редица разпоредби се нуждаят от прецизиране.

Във връзка с гореизложеното, беше сформирана работна група, със задача да подготви необходимите документи за изменение и допълнение на Наредбата за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин.

Предложените промени в Наредбата могат да бъдат представени условно в следните насоки:

а) изменения и допълнения, свързани с уточняване на вида на енергията, за която се издават сертификатите за произход - електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия;

б) изменения и допълнения в чл. 4 от Наредбата, подобряващи действащи разпоредби, свързани с документите, които се прилагат към заявлението за издаване на сертификат за произход на електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, с оглед осигуряване на достоверността на данните и информацията, въз основа на които КЕВР издава сертификат за произхода на стоката електрическа енергия;

в) изменения и допълнения, насочени към промяна на периода, за който се издават сертификатите за произход – календарен месец;

г) изменения и допълнения в чл. 9 от Наредбата, насочени към актуализиране на механизма за разплащания във връзка с изкупуване, на основание чл. 162 от ЗЕ, на количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, по действащата преференциална цена за съответния производител, до издаване на сертификата за произход.

д) изменения и допълнения, свързани с транспониране на Директива 2012/27/ЕС, която поставя нови изисквания към съдържанието на гаранцията (сертификата) за произхода на стоката електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.

е) изменения и допълнения, свързани с изпълнение на изискванията на Приложение Х от Директива 2012/27/ЕС, задължаващи държавите членки да предприемат мерки, за да гарантират, че сертификатът за произход на електроенергията, произведена от високоефективно комбинирано производство на енергия, позволява на производителите да докажат, че електроенергията, която продават, е произведена от високоефективно комбинирано производство на енергия, и се издава с тази цел в отговор на искане от производителя, е точна, надеждна и не може да бъде подправена, се издава, прехвърля и отменя по електронен път. Гаранцията за произход стандартно обхваща 1 MWh. Тя се отнася за нетното производство на електроенергия, измерено на изхода на централата и подадено към електроенергийната мрежа.

ж) изменения и допълнения в чл. 4, чл. 14 и в Приложение № 1 към чл. 4, ал. 1 с цел отразяване на промяната по отношение на допълнително изискваната информация, периода, за който се издават сертификатите и електронният им формат.

з) със заключителна разпоредба от проекта на ПМС се правят изменения в Тарифата за таксите, които се събират от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката, във връзка с промяната на периода, за който се издават сертификатите за произход и увеличаване на годишния брой на сертификатите, които се издават на един производител от един брой за една година, на 12 броя за година. Предвидена е и такса при подаване на заявление за прехвърляне на сертификатите.

Първата част от предложените промени цели да приведе разпоредбите на Наредбата в съответствие с измененията в чл. 21, ал. 1, т. 18 от ЗЕ (доп. – ДВ, бр. 56 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.), определящи правомощието на КЕВР да „издава месечни сертификати на производителите на електрическа енергия за произхода на стоката електрическа енергия, произведена при високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия”, както и с разпоредбите на Директива 2012/27/ЕС, която поставя изисквания към държавите членки да осигурят възможност произходът на електроенергията, произведена от високоефективно комбинирано производство на енергия, да се гарантира в съответствие с обективни, прозрачни и недискриминационни критерии, определени от всяка държава членка, както и държавите членки да направят необходимото тези гаранции за произход да съответстват на изискванията, както и да съдържат поне информацията, посочена в приложение Х от директивата: „Гаранция за произход на електроенергия, произведена от

високоэффективно комбинирано производство на енергия”. В чл. 162, ал. 1 от ЗЕ е записано, че на задължително изкупуване подлежи количество електрическа енергия от високоэффективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, регистрирано със сертификат за произход, като отпада задължителното изкупуване по индивидуална цена на количествата електрическа енергия, произведена от комбинирано производство без постигнати показатели за ефективност. Следователно издаването на сертификати и за количествата електрическа енергия, произведена от комбинирано производство без постигнати показатели за ефективност, е лишено от практическа приложимост.

Втората част от предложените промени са насочени към подобряване на действащи разпоредби, свързани с документите, които се прилагат към заявлението за издаване на сертификат за произход на електрическа енергия, с оглед осигуряване на достоверността на данните и информацията, въз основа на които КЕВР издава гаранция (сертификат) за произхода на стоката електрическа енергия. Предложенията са направени след анализ на практиката по разглеждане на подадените заявления от производители на електрическа енергия по комбиниран начин и на жалбите по възникнали спорове при изкупуване на електрическата енергия, произведена преди надлежното издаване на разрешение за ползване на строежа, съгласно Закона за устройство на територията, преди новите инсталации да са приети, съгласно изискванията на глава втора „Въвеждане и приемане в експлоатация на съоръжения и системи в електрически централи и мрежи” от Наредба № 9 от 9.06.2004 г. за техническата експлоатация на електрически централи и мрежи. Съгласно Директива 2012/27/ЕС гаранцията (сертификатът) за произход задължително следва да посочи „датата, на която инсталацията е въведена в експлоатация”, както и дали и в каква степен инсталацията е получила инвестиционна подкрепа или всякакъв друг вид подкрепа от национална схема за подпомагане и нейния вид. Предвидено е в случай, че данни и обстоятелства са вписани в публичен регистър, доказателства за тях да не се представят, а заявителят да посочва регистъра, в който тези данни и обстоятелства са вписани. По този начин се постига намаляване на административната тежест и улесняване на заявителите.

Третата и четвъртата група изменения и допълнения, насочени към промяна на периода, за който се издават сертификатите за произход – календарен месец и към актуализиране на механизма за разплащания, във връзка с изкупуване на електрическата енергия, произведена от високоэффективно комбинирано производство, целят да приведат разпоредбите на Наредбата в съответствие с измененията в чл. 162 от Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 17 от 2015 г., в сила от 06.03.2015 г. и бр. 56 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.), които съществено променят реда и условията за изкупуване на електрическа енергия от високоэффективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и на такава без постигнати показатели за високоэффективност. Освен това, в приложение X на Директива 2012/27/ЕС „Гаранция за произход на електроенергия, произведена чрез високоэффективно комбинирано производство на енергия” е записано, че гаранцията за произход стандартно обхваща 1 MWh и се отнася за нетното производство на електроенергия, измерено на изхода на централата и подадено към електроенергийната система. В приложение I на Директива 2012/27/ЕС е посочено, че държавите членки могат да използват други отчетни периоди освен едногодишния. Оптималният срок за издаване на сертификат е за произведено количество в рамките на един месец с оглед да съответства на прогнозните месечни количества за продажба на нетна комбинирана електрическа енергия от високоэффективно комбинирано производство, както и на отпусната на клиентите полезна топлинна енергия. В тази връзка са съкратени сроковете за разглеждане и произнасяне от КЕВР по заявленията за издаване на сертификати. Предложенията за изменение и допълнение на чл. 9 отчитат проблемите и възникналите спорове при приложението на досегашния текст, който е извън законовата делегация, определяща предмета на наредбата

по чл. 162, ал. 4 от ЗЕ, но запълва една нормативна празнота по отношение на задължителното изкупуване на електрическата енергия, произведена при високоефективно комбинирано производство, до издаване на сертификата от Комисията. Предложението е да се предвиди, че в Правилата за търговия с електрическа енергия, които се приемат от КЕВР, ще се даде подробна регламентация, като приемането на измененията в Наредбата от Министерския съвет ще бъде основание за откриване на процедура за изменение на тези Правила.

Петата група изменения и допълнения са направени основно в чл. 14 от Наредбата и имат за цел транспониране на изисквания към съдържанието на сертификатите от Директива 2012/27/ЕС.

При изготвяне на предложенията за изменения и допълнения от шестата група са проучени и използвани практиката на Агенцията за устойчиво енергийно развитие и разпоредбите на Наредба № РД-16-1117 от 14.10.2011 г. за условията и реда за издаване, прехвърляне, отмяна и признаване на гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници (издадена от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, обн. ДВ, бр. 84 от 28.10.2011 г.) Следва да се обърне внимание, че за разлика от Закона за енергията от възобновяеми източници, в ЗЕ не са напълно транспонирани изискванията на Директива 2012/27/ЕС, като правомощията на КЕВР се свеждат само до издаване на сертификатите за произход, съответно Регистърът на сертификатите за произход, който КЕВР води, на основание чл. 25, ал. 1, т. 2 от ЗЕ съдържа само данни относно издаваните сертификати за произход, в които се вписват титулярят и производствената мощност, количествата електрическа енергия, за които е издаден сертификатът, и периодът на производство. ЗЕ не предвижда дейностите по прехвърляне на сертификатите за произход на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на енергия да се извършват от КЕВР, съответно тези обстоятелства да се отразяват в регистъра по чл. 25, ал. 1, т. 2 от ЗЕ. С оглед необходимостта от пълно транспониране на Директива 2012/27/ЕС материята е включена в наредбата, но е необходимо да се направят и съответните законови промени, касаещи правомощията на КЕВР. С оглед изискването за издаване, прехвърляне и отмяна на сертификатите по електронен път съществено е променена глава трета „Регистър на сертификатите за произход“ и е отменено приложение № 2 към чл. 8, ал. 1 от Наредбата.

Измененията и допълненията на Приложение № 1 към чл. 4, ал. 1 целят отразяване на промените в чл. 4 от Наредбата, както и въведената възможност за прехвърляне на сертификатите.

Измененията в Тарифата за таксите, които се събират от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката са наложителни от една страна за привеждане на наименованието на Тарифата в съответствие с новото наименование на Комисия за енергийно и водно регулиране, а от друга страна предвиждането за подаване и разглеждане ежесечно на заявления за издаване на сертификати предполага намаляване на таксите с оглед да не се създават допълнителни тежести за дружествата. Във връзка с изложеното досегашната такса от 300 лв. за разглеждане на заявление, което се подаваше веднъж годишно, се дели на 12 (съгласно новия годишен брой заявления, които дружествата ще подават), като размерът на таксата не е завишен предвид обстоятелството, че ежесечното разглеждане на заявления е свързано с допълнителни разходи за администрацията в Комисията, която е пряко ангажирана с процеса по издаване на сертификати. Предвидена е такса с оглед допълнителната дейност във връзка с подаваните заявления за прехвърляне на сертификати.

С приемането на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин дейността на Комисията ще се разшири.

**В резюме може да се обобщи следното:**

**Причините, които налагат приемането на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин са свързани с привеждане на Наредбата в съответствие с промените в ЗЕ, с транспониране на Директива 2012/27/ЕС и с подобряване на разпоредбите на Наредбата.**

**Целите, които се поставят с предложенията за промяна на Наредбата са оптимизиране на дейността във връзка с издаването на сертификати за произход.**

**Очакваните резултати от прилагането на Наредбата са свързани с гарантирането на точност и надеждност на сертификатите за произход при ускоряване на процедурите по издаването им.**

Приемането на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин **няма да доведе до допълнителни разходи по бюджета на КЕВР, както и до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет.**

**Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз** – с предложените промени в Наредбата за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин се транспонират разпоредби от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО, поради което ще бъде изготвена таблица за съответствие с европейското право.

**Предвид гореизложеното и на основание чл. 162, ал. 4 от Закона за енергетиката и чл. 49, ал. 1, т. 2 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме КЕВР да вземе следните решения:**

**1. Да приеме приложения проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин, както и проекта на документи за междуведомствено съгласуване;**

**2. Да насрочи обществено обсъждане по реда на чл. 14 от ЗЕ на проекта по т. 1;**

**3. Да публикува проекта по т. 1 на интернет страницата на Комисията и на Портала за обществени консултации във връзка с чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове;**

**4. Да изпрати проекта по т. 1 на Работна група 14 „Енергетика“ за становище относно съответствието с правото на Европейския съюз.**